

Stenografični zapisnik

četrtre seje

deželnega zbora Ljubljanskega

dne 18. novembra 1872.

Nazoči: Prvosednik: Deželni glavar Dr. Friderik vitez Kaltenegger. — Vladin zastopnik: Deželni predsednik: grof Aleksander Auersperg. — Vsi članovi razun: Knezoškof dr. Widmar, France Rudesch in pl. Langer.

Dnevni red: I. Poročilo deželnega odbora o volitvi deželnih poslancev za glavno mesto Ljubljansko. (Priloga 21.) II. Poročilo deželnega odbora o prošnji mnogo občincev iz Ostrožnega brda zaradi razdelitve nekega občinskega pašnika in gozda. (Priloga 17.) — III. Poročilo finančnega odseka zaradi dovoljenja 300 gld. iz normalnega šolskega zaklada v podporo učiteljev na ljudskih šolah. (Priloga 18.) — IV. Predlog deželnega odbora o ustanovitvi vinorejske in sadjerejske šole na Slapu v Vipavski dolini. (Priloga 19.) — V. Poročilo deželnega odbora: A. kar se tiče načrta zakona (postave) o tem, da se izrekanje odgonskih razsodil izroči odgonskopostajskim občinam; B. kar se tiče tega, da bi se na deželni zaklad prevzeli troški, zaznamenovani v § 14. odgonskega zakona. (Priloga 20.) — VI. Poročilo deželnega odbora oziroma vredbe, kako se za deželni in zemljiško-odvezni zaklad pobirajo in plačujejo doklade od vžitinskega davka in terjajo dotični zaostanki. (Priloga 23.)

Obseg: Mnogovrstne vloge, čestitanje Nj. Velicanstvu cesarici Elizabeti k imendanju, dalje glej dnevni red.

Seja se začne o 30. minuti čez 10. uro.

Stenographischer Bericht

der vierten Sitzung

des Landtages zu Laibach

am 18. November 1872.

Anwesende: Vorsitzender: Landeshauptmann Dr. Friedr. Ritter v. Kaltenegger. — Vertreter der k. k. Regierung: Landespräsident Graf Alexander Auersperg. — Sämmtliche Mitglieder mit Ausnahme des Fürstbischofs Dr. Widmer, Franz Rudesch und v. Langer.

Tagesordnung: I. Bericht des Landesauschusses über den Wahlakt der beiden Landtagsabgeordneten für die Landeshauptstadt Laibach. (Beilage 21.) — II. Bericht des Landesauschusses über das Gesuch mehrerer Gemeinde-Inhhaber von Ostrožno brdo wegen Vertheilung eines Gemeinde-Hutweide- und Waldterrains. (Beilage 17.) — III. Bericht des Finanzauschusses wegen Bewilligung eines Nachtragscredits von 300 fl. zur Unterstützung von Volksschullehrern aus dem Normalschulфонде. (Beilage 18.) — IV. Antrag des Landesauschusses, betreffend die Errichtung einer Wein- und Obstbauschule in Slap im Wippacherthale. (Beilage 19.) — V. Bericht des Landesauschusses, betreffend die Gesekentwürfe: A. wegen Uebertragung der Fällung der Schuberkennnisse an die Schubstationsgemeinden; B. Uebertragung der im § 14 des Schubgesetzes bezeichneten Kosten auf den Landesfond. (Beilage 20.) — VI. Bericht des Landesauschusses in Betreff der Regelung der Einhebung und Abfuhr der Landes- und Grundentlastungs- nos-Zuschläge auf die Verzehrungssteuer und Einbringung der bezüglichen Rückstände. (Beilage 23.)

Inhalt: Verschiedene Einläufe, Begrüßung Ihrer Majestät der Kaiserin Elisabeth zum Namensfeste, weiter siehe Tagesordnung.

Beginn der Sitzung 10 Uhr 30 Minuten.

Landeshauptmann:

Ich constatire die Beschlussfähigkeit des hohen Hauses, eröffne die Sitzung und ersuche den Schriftführer, das Protokoll der letzten Sitzung zu verlesen. — (Zapisknik prebere zapisnik zadnje seje, in se potrdi — Der Schriftführer verliest das Protokoll der letzten Sitzung, und wird dasselbe genehmigt.)

Ich habe dem hohen Hause folgende Mittheilungen zu machen:

Von seiten der hohen Regierung ist mir ein Gesetzentwurf, betreffend die Realschulen des Herzogthums Krain, als Regierungsvorlage mitgetheilt worden. Ich werde dessen Drucklegung veranlassen und denselben auf die Tagesordnung einer der nächsten Sitzungen setzen.

Die Landesregierung hat sich an den Landesausschuß mit dem Ansinnen gewendet, inbetreff der Gründung von Stipendien für Lehramtszöglinge an Lehrerbildungsanstalten aus Landesmitteln einen Beschluß des Landtages zu erwirken. Der Landesausschuß sah sich nicht in der Lage, einen positiven Antrag zu stellen, so lange nicht die Gesetzentwürfe über die Rechtsverhältnisse des Lehrerstandes, sowie über die Regelung der Normalerschulfonds-Beiträge von Verlassenschaften erledigt sind. In der letzten Ausschußsitzung wurde also beschlossen, dem hohen Landtage die Zuweisung dieser Zuschriften an den Finanzausschuß zu beantragen.

(Izročí se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschuße zugewiesen.)

Von seiten des Landesausschusses wurden mir folgende Petitionen überreicht:

Der Ausschuß des Unterstützungsvereines der Hörer der Rechte an der k. und k. wiener Universität bittet um eine gnädige Geldsubvention.

(Odda se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschuße übergeben.)

Martin Ivanetiž, landschaftlicher Buchhalter, bittet um die gnädige Erhöhung seines gegenwärtigen Jahresgehaltes pr. 1200 fl. aus den inangeführten Gründen.

(Izročí se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschuße zugewiesen.)

Georg Mihalič, II. landschaftlicher Kanzleiofficial, bittet um Einreihung in die X. Diätenklasse und gnädigste Erhöhung seines Gehaltes.

(Odda se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschuße übergeben.)

Bei dem nun folgenden Bericht des Landesausschusses, betreffend das Gesuch des Amtsdieners bei den Landeswohlthätigkeitsanstalten um Bewilligung der Amtskleidung, wurde von der Drucklegung Umgang genommen, und ich ersuche den Schriftführer, denselben zu verlesen.

(Zapisknik here — Schriftführer liest.)

Poročilo

deželnega odbora zastran uradne obleke za služabnika deželnih dobrodelnih naprav.

Slavni zbor!

Obleka za deželne pisarnične služabnike je bila leta 1863 (stenografični zapisnik, 12. seja), sistemizirana, pozabilo pa se je takrat na služabnika deželne bolnišnice.

Vodstvo deželnih dobrodelnih naprav poudarja potrebo uradne obleke tudi za služabnika deželne bolnišnice zato, ker se posebno pri izterjevanji oskrbovalnih stroškov kazati mora kot uradna oseba.

Deželni odbor se sklada z mnenjem bolnišničnega vodstva in stavi predlog, naj slavni deželni zbor kakor za druge deželne služabnike tudi za služabnika deželnih dobrodelnih naprav sistemizirati blagovoli uradno obleko.

Od deželnega odbora kranjskega
v Ljubljani, dne 15. novembra 1872.

Dr. Kaltenegger.

(Izročí se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschuße zugewiesen.)

Ebenso glaubte der Landesausschuß bei dem folgenden Bericht, der sich vermöge seiner Natur der sofortigen Berathung entzieht, von der Drucklegung Umgang nehmen zu sollen, und ich ersuche den Schriftführer, denselben zu verlesen.

(Zapisknikar here — Schriftführer liest.)

3. 5942/1346.

Slavni deželni zbor!

Mnogotere nezvestobe, ktere je zasledil deželni odbor, so mu naložile dolžnost, vpeljati disciplinarno preiskavo zoper poprejšno oskrbnišvo deželne bolnišnice in skleniti potrebne disciplinarne razsodbe. Dotične obravnave se sedaj predložijo slavnemu deželnemu zboru z nasvetom, naj se izročijo finančnemu odseku v pregled in poročanje.

Deželni odbor vojvodstva Kranjskega.

V Ljubljani, 13. novembra 1872.

Dr. Kaltenegger.

Dr. E. H. Costa.

Hoher Landtag!

Verschiedene zutage gekommene Veruntreuungen legten dem Landesausschuße die traurige Pflicht auf, die Disciplinaruntersuchung gegen die früheren Verwaltungsbeamten des landschaftlichen Civilspitales einzuleiten und die entsprechenden Disciplinarerkenntnisse zu fällen. Der betreffende Untersuchungsakt wird nunmehr dem hohen Landtage mit dem Antrage vorgelegt, denselben dem Finanzausschuße zur Prüfung und Berichterstattung zuweisen zu wollen.

Vom Landesausschuße des Herzogthums Krain.

Laibach, am 13. November 1872.

Dr. Kaltenegger.

Dr. E. H. Costa.

(Izročí se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschuße zugewiesen.)

Poslanec dr. Costa:

Ker je ta disciplinarakt v zvezi s peticijo Karola Herxela, predlagam, da se tudi ta izročí finančnemu odseku.

(Zgodi se — Es geschieht.)

Franziska Mediz, Gattin des gewesenen Controlors der Wohlthätigkeitsanstalten in Laibach, bittet um Bewilligung einer Gnadengabe.

(Odda se finančnemu odseku — Wird dem Finanzausschuße zugewiesen.)

Schulle Martin, pens. Spitalsverwalter, bittet um Aufhebung des Disciplinarerkenntnisses des krainischen Landesausschusses vom 25. Jänner d. J., 3. 1544, um Freigebung seiner Dienstcaution.

(Izročci se finančnemu odseku — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Der Verein zur Unterstützung armer und würdiger Hörer ander k. k. Bergakademie in Leoben bittet um einen Unterstützungsbeitrag.

(Odda se finančnemu odseku — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Der Landeschulrath ersucht um Einstellung des Betrages pr. 150 fl. in das Normal-schul-fonds-Präliminare pro 1873 als Dotation für den Lehrer in Adleschitz im Bezirke Tschernembl.

Ich bemerke, daß der Finanzausschuß das Normal-schul-fonds-Präliminare für das Jahr 1873 erlediget hat und sich dasselbe bereits im Drucke befindet. Da es sich hier nur um eine Ergänzung desselben handelt, so werde ich diesen Gegenstand, wenn kein Gegenantrag gestellt wird (nihče se ne oglasi — niemand meldet sich), als dringend behandeln und dem Finanzausschusse zuweisen, damit er auf die Tagesordnung der nächsten Sitzung gesetzt werden kann.

(Izročci se finančnemu odseku — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Nr. 458/Pr.

Not e.

Ich beehre mich, dem löblichen Landesauschusse zufolge Erlasses des Herrn Ministers des Innern vom 2. April 1872 Nr. 1537/M. I. zur gefälligen weiteren Veranlassung mitzutheilen, daß laut einer dem Herrn Minister vom Präsidium des Abgeordnetenhauses zugekommenen Mittheilung der Abgeordnete von Krain Dr. Valentin Zarnik auf Grund des § 4 des Gesetzes über die Geschäftsordnung des Reichsrathes, beziehungsweise des § 18 des Gesetzes vom 21. Dezember 1867 (R. G. B. Nr. 141) als aus dem Reichsrathe ausgetreten zu betrachten ist.

Laibach, am 12. November 1872.

Der k. k. Landespräsident:
A u e r s p e r g.

An den löblichen krainischen Landesauschuß in Laibach.

Ich ersuche das hohe Haus, dieses zur Kenntnis zu nehmen und werde diese Reichsrathswahl auf die Tagesordnung einer der nächsten Sitzungen setzen.

Vom Herrn Abg. Dr. Bleiweis wurde mir folgende Petition überreicht:

Zdravoslovci iz Kranjske prosijo za ustanovitev mesta operacijskega gojenca na kirurški kliniki v Gradci ali v Beči z letno podporo 400—500 for.

(Odda se finančnemu odseku — Wird dem Finanz-ausschusse übergeben.)

Vom Herrn Abg. Razlag wurde mir folgendes Gesuch übergeben:

Oskrbonalni odbor podpiralne zaloge za slovanske dijake graškega vseučilišča prosi blagovoljne podpore.

(Izročci se finančnemu odseku — Wird dem Finanz-ausschusse zugewiesen.)

Der in der letzten Sitzung gewählte Wirthschafts-ausschuß hat sich constituirt. Als gewählt erscheinen die Herren:

Dr. Razlag Obmann,
Kromer Stellvertreter,
Dr. Poklutar Schriftführer.

Heute nach der Landtags-sitzung wird der Landesauschuß zu einer Sitzung sich versammeln.

Der Finanzausschuß wird morgen Vormittag um 10 Uhr; der Schulausschuß übermorgen Vormittag um 10 Uhr und der volkwirthschaftliche Ausschluß heute Nachmittag um 4 Uhr Sitzung haben.

Ich bringe dem hohen Hause zur Kenntnis, daß der Rechenschaftsbericht für das abgelaufene Jahr vom Oktober 1871 bis Oktober 1872 in Drucklegung sich befindet.

Endlich habe ich noch zwei Interpellationen, von denen mir die eine vom Herrn Abg. Dr. Razlag, die andere vom Herrn Abg. Dr. Bleiweis übergeben wurde, dem hohen Hause bekannt zu geben und ersuche den Schriftführer die erste zu verlesen.

(Zapisnikar here — Schriftführer liest.)

Interpelacija

do visoke c. k. vlade vojvodine Kranjske.

Po tarifnem stavku 17. davščinske postave od 9. februarja 1850 je za zemljeknjižne izpiske od vsake pole treba koleka po en gold. in akoravno se v enem izpisku nahaja več samostalnih zemljišnih številk enega in istega posestnika iz enih in istih javnih knjig, se vendar po omenjenem tarifnem stavku v deželah zunaj Kranjske rabi le en gold. od vsake pole, ne pa po en gold. od vsake zemljiščne številke. (Priloga 1/1—/3.)

Na dotično vprašanje je odgovorilo slavno c. k. finančno deželno vodstvo v Gradci, da je raba samo enega goldinarskega koleka tudi pri skupnih izpiskih zastran več številk pravilna, in sicer z odlokom, kateri se glasi:

„Zahl 2109.

Dem Herrn Bittsteller zum Bescheide, daß die T. P. 17 des Gebührengesetzes für die Grundbuchs-auszüge die Stempelgebühre pr. 1 fl. von jedem Bogen vorschreibt, ohne Bezeichnung, ob dieselben über eine einzelne oder über mehrere Realitäten (Grundbuchsnummern) desselben Eigenthümers laufen, daher der Vorgang der Grundbuchsämter in Steiermark, welche hiernach die Grundbuchs-auszüge mit den erforderlichen Stempelmarken versehen ausfertigen, correct ist und einen Anlaß zu einer Verfügung im Gegenstande dieser Finanz-Landes-Direction nicht bietet.

„R. k. Finanz-Landes-Direction Graz, am 8. März 1871.

Reiner.“

Pri nas pa se zahteva nasproti v tem slučaju od vsake zemljiščne številke po en gold., kakor kaže vsakdanja raba in odlok 1/4 slavne c. k. deželne sodnije v Ljubljani od 2. marca 1871. št. 1165 zastran več številk samo enega posestnika iz enih in istih zemljišnih knjig.

Kdor ima toraj 20 zemljišnih številk in na vseh za dve poli vknjižeb, mora pri nas dati 40 gold. kolekov, v sosednih deželah pa v istem primerljeji le od vsake pole po en for., torej skupaj samo dva for.

Ta velika različnost je uzrok, da se po mnenji zvedenih strokovnjakov pri nas na Kranjskem vsako leto blizo 20.000 for. preveč na takih kolekih porabi, kakor v bogatejših deželah vsled ene in iste povsod veljavne postave, akoravno je naša dežela z davki preobložena.

Na neko pritožbo v tej zadevi je visoko c. k. finančno ministerstvo z razpisom 75 od 23. junija 1871 št. 12888 sledeče odgovorilo:

„Nach der L. F. 17 des Gebührengesetzes sind Auszüge aus den öffentlichen Büchern der Stempelgebühr von 1 fl. für jeden Bogen unterworfen.

„Aus dem im Eingange des § 32 des G. G. enthaltenen Grundsätze ergibt sich von selbst die Folge, daß von jedem einzelnen Auszüge die Stempelgebühr besonders zu entrichten ist, und daß es nicht angehe, auf einem Stempel die Auszüge aus mehreren Grundbüchern auszufertigen.

„Wenn nun auch von den Gerichten gemäß der erhaltenen höheren Ermächtigung in einzelnen Fällen von der Strenge des obigen Grundsatzes abgewichen und unter einem Stempel Auszüge aus mehreren Grundbüchern ausgefertigt werden, so kann doch daraus nicht für die Partei ein Rückvergütungs-Anspruch in dem Falle eintreten, wenn das Gericht diese mehreren Auszüge nach der obigen allgemeinen Regel zu behandeln und hierfür die Stempel nach der Zahl der vereinigten einzelnen Auszüge zu verwenden findet.

„Von der vorchriftswidrigen Verwendung der Stempelmarken von Seite des Grundbuchsbeamten fand das hohe k. k. Finanzministerium für diesmal abzusehen.

„Die Recursbeilagen folgen im Anschlusse zurück.

K. k. Finanzdirection für Krain.

Laibach, am 30. Juni 1872.

v. Pössner.“

V sosednih deželah se tudi sedaj še rabi v teh primerljajih manj kolekov, t. j. od vsake pole samo en for., pri nas pa vedno enako od vsake zemljeknjižne številke po en for., torej je gori omenjena različnost vedno ista.

Ker imamo povsod eno in isto štempeljsko postavlo spolnovati, bi se moralo tudi pri nas popolnoma enako z drugimi deželami ravnati, ako je tamošnja navada pravilna; ako je pa naša raba kolekov postavna, bi se tudi v drugih bogatejših deželah moralo toliko kolekov zahtevati kakor pri nas.

V prvem primerljaji bi se torej na Kranjskem preveč porabljeni koleki od 22 let vrniti imeli; v 2. primerljaji pa bi za preteklost morale druge dežele doplačati, kar so 22 let premalo kolekov rabile pri zemljeknjižnih izpiskih, katerih je na tisoče pri tamošnjih hranilnicah, varstvenih in dražbenih spisih najti.

V prihodnje pa bi morala enakost biti v vseh deželah, kjer velja ista štempeljska postava.

Prašamo torej visoko c. k. deželno vlado:

1. Zakaj se na Kranjskem zahteva od skupnih zemljeknjižnih izpiskov več goldinarskih štempeljev, kakor v deželah c. k. finančnega vodstva v Gradci?

2. Ako je za skupne izpiske treba višega upravičenja v posameznih primerljajih, da se tudi pri več zemljeknjižnih številkah samo en gold. koleka rabi od vsake pole, zakaj se tudi Kranjski deželi ne nakloni ta olajšava, ampak se od vsake številke zahteva en gold., ali pa se ne dajo skupni, temuč posamesni izpiski od vsake številke?

3. Ali se bodo skozi 22 let na Kranjskem pred tem preveč porabljeni koleki poškodovanim vrnili?

4. Ako se nečejo preveč porabljeni koleki vrniti, ali bodo v drugih bogatejših deželah doplačati imeli,

kar so 22 let manj kolekov porabili kakor pri nas na Kranjskem?

V Ljubljani, dne 18. novembra 1872.

Dr. Razlag,
Peter Kosler,
M. Koren,
Carl Rudež,
Franc Kotnik,
Dr. Jan Bleiweis,
Dr. Poklukar,
Zagorc,
A. Kramarič,
Lovro Pintar.

Landespräsident:

Ich werde die Ehre haben, diese Interpellation in einer der nächsten Sitzungen zu beantworten.

(Izroči se deželnemu predsedniku — Wird dem Landespräsidenten übergeben).

Landeshauptmann:

Ich ersuche den Schriftführer, die zweite vom Dr. Bleiweis überreichte Interpellation zu verlesen.

(Zapisnikar bere — Schriftführer liest.)

Interpellacija

do slavnega c. k. deželnega predsedstva o pomnoženju c. k. okrajnih zdravnikov.

Vsled organizacije zdravstvenega službovanja po postavi od 30. aprila 1870 je edina Kranjska dežela tako nesrečna bila, da namesti 10 prejšnjih c. k. okrajnih zdravnikov — jih je dobila le 5. Nasledek te organizacije je bil ta, da enemu okrajnemu zdravniku sta bila izročena po dva velika okraja ali celo po trije.

Ko je bil deželni odbor z dopisom slavnega c. k. deželnega predsedstva 31. maja 1870 za svoje mnenje o tej zadevi vprašan, enoglasno je odgovoril, da tako število okrajnih zdravnikov nikakor ne zadostuje potrebam deželnim, niti v službenem, niti v zdravstvenem oziru.

Deželni odbor je v poročilu 9. septembra 1871 v prilogi 8 obširno razložil potrebo, da Kranjska dežela dobi prejšnjih svojih 10 okrajnih zdravnikov, in deželni zbor je soglasno sprejel dotično resolucijo.

C. k. deželna vlada sama je izrekla, da število 5 okrajnih zdravnikov je za našo deželo premajhno; isto tako je govoril c. k. deželni zdravstveni svet.

Prišle ste tudi prošnji od občine Črnomeljske in občine Litijskega okraja za pomnoženje okrajnih zdravnikov do deželnega zbora decembra meseca leta 1870.

In popolnoma upravičene so take prašnje; kajti kdor pozna razmere naše dežele — revščino prebivalcev v mnogih krajih, oddaljenje trgov in vasi od mest, kjer imajo okrajni zdravniki svoj sedež, pomanjkanje praktičnih diplomiranih zdravnikov, — pritrditi mora tem prošnjam.

In skušnje preteklih let so potrebo tega pomnoženja do dobrega odkrile, da sama c. k. okrajna glavarstva ne morejo izhajati s tem pičlim številom.

Al ne samo Kranjska dežela je sprevidela, kako napačno je to, da se je zmanjšalo število okrajnih zdravnikov po deželi, temuč tudi druge dežele so prosile, da se

ta napaka odstrani, in, kakor je vladni časnik („Wiener Zeitung“) od 1. novembra t. l., št. 252, razglasil, pomnožilo je slavno c. k. ministerstvo notranjih oprav šte- vilo c. k. okrajnih zdravnikov za dva v doljni Avstriji, kateri jih c. k. vlada po novi organizaciji ni toliko vzela, kakor Kranjski, in ravno zdaj ste razpisani službi v Badenu in Bruku na Litavi.

Glede tega na vse to vprašajo podpisani: ali je volja slavno c. k. deželno predsestvo, po vsi svoji moči delati na to, da tudi na Kranjskem se pomnoži silno potrebno število c. k. okrajnih zdravnikov na prejšnji stan desetih?

V Ljubljani, 10. novembra 1872.

Dr. J. Bleiweis,
Otto B. Apfaltrern,
Dr. J. Ritter v. Savinschegg,
Luka Svetec,
Dr. E. H. Costa,
J. Toman,
G. Grabrijan,
Dr. Zarnik,
M. Koren,
Dr. Jos. Poklukar,
J. Jrkič,
Horak,
Kramer,
Kramarič,
Lovro Pintar,
Murnik,
Gf. Barbo,
Peter Kosler,
Karl Rudež,
Franc Kotnik,
Kromer,
Dr. Razlag,
Deschmann.

Landespräsident :

Ich habe die Ehre, diese Interpellation sofort zu beant- worten. Das hohe Ministerium hat sich vor kurzem an das Landespräsidium mit der Anfrage gewendet, ob und wann die Uebelstände aus der Reduction der Bezirksärzte fühlbar wurden. Diese Anfrage wurde den Bezirkshaupt- männern zur Berichterstattung zugewiesen, und sind diese Berichte noch nicht ganz eingelaufen. Wenn dieselben ein- gelaufen sein werden, wird der Bericht ans Ministerium sofort erstattet werden, und die Herren Interpellanten kön- nen versichert sein, daß die Anstellung von 10 Bezirks- ärzten, wie sie im Jahre 1867 beschloffen wurde, von der Landesregierung auf das wärmste befürwortet werden wird. (Pohvala — Beifall.)

Landeshauptmann :

Ich habe dem hohen Hause zur Kenntnis zu bringen, daß der Petitionsauschuß Dienstag 3 Uhr Nachmittag Sitzung hat.

Ehe wir an die Gegenstände der Tagesordnung über- gehen, habe ich eines uns am morgigen Tage bevorstehen- den freudigen Festes zu gedenken. (Poslanci vstanejo — Die Versammlung erhebt sich.)

Wir stehen am Vorabende eines Festes, welches jedem Oesterreicher ans Herz gewachsen ist. Wir feiern morgen das Allerhöchste Namensfest unserer allergnädigsten Kaiserin Elisabeth. Ich gebe wohl den Gefühlen des hohen Hauses

und des ganzen Landes Ausdruck, wenn ich die heutige Landtagsitzung dazu benütze, um kundzugeben, daß wir in inniger Liebe und treuer Ergebenheit zur Dynastie an dem morgigen Tage den herzlichsten Antheil nehmen. Jeder Oesterreicher ist gewohnt, die Gesichte des Allerhöchsten Kaiserhauses als seine eigenen, dessen freudige sowie trübe Ereignisse als ihn selbst berührend zu betrachten. In solchem frohen Mitgefühl erlaube ich mir daher das hohe Haus auf- zufordern, ein Hoch Ihrer Majestät, unserer allergnädigsten Kaiserin auszubringen, wobei ich noch den Antrag beifüge, mich zu ermächtigen, diese Gefühle Ihrer Majestät auf telegraphischem Wege zur Kenntnis zu bringen. (Ves zbor navdušeno kliče slava, Hoch, živela. Die ganze Ver- sammlung stimmt in ein dreimaliges Hoch, slava, živela. Poslanci se vsedejo — Die Versammlung setzt sich.)

Wir gehen nun zur Tagesordnung über, und ich er- suche den Herrn Landeshauptmann-Stellvertreter, den Vor- sitz zu übernehmen.

(Deželni glavar zapusti zbornico, in predsedstvo prevzame — Der Landeshauptmann verläßt den Saal, und den Vorsitz übernimmt)

deželnega glavarja namestnik Peter Kosler:

Prehajamo k prvi točki denašnjega dnevnega reda, to je:

I. Poročilo deželnega odbora o volitvi deželnih po- slancev za glavno mesto Ljubljansko.

(Priloga 21.)

I. Bericht des Landesausschusses über den Wahlakt der beiden Landtagsabgeordneten für die Landeshaupt- stadt Laibach.

(Beilage 21.)

Nastane zdaj vprašanje, ali bi se to poročilo tukaj bralo?

Poslanec Dr. Zarnik:

Jaz mislim, slavni zbor, da bi se, ker je to po- ročilo vsakemu v roke podano bilo, temu umaknili in da bi se zdaj ne bralo. Ob enem stavljam predlog, da na temelju tega poročila slavni zbor iz svoje sredine voli odsek 5 udov, kateri bi imel volitve preiskati, slav- nemu zboru poročati in predloge stavljati. (Obvelja — Angenommen.)

Deželnega glavarja namestnik:

Ali želite, gosp. poslanec dr. Zarnik, da se ta odsek tekoj voli?

Poslanec dr. Zarnik:

Jaz sem mislil, da bi se ta volitev v pri- hodnjih sejah enkrat na dnevni red stavila.

Deželnega glavarja namestnik:

Ker ni nobenega ugovora, je to sprejeto in se bode ta volitev v prihodnji seji stavila na dnevni red.

II. Poročilo deželnega odbora o prošnji mnogo ob- čincev iz Ostrožnega brda zaradi razdelitve ne- kega občinskega pašnika in gozda.

(Priloga 17.)

II. Bericht des Landesauschusses über das Gesuch mehrerer Gemeindefassen von Ostrožno brdo wegen Vertheilung eines Gemeinde-Hutweide- und Waldterrains.

(Beilage 17.)

Poročevalec Murnik :

Ker je tudi ta predloga dež. odbora več dni v rokah gg. poslancev, ne bode treba brati sporočila, in prosim za to slavni zbor vprašati.

Deželnega glavarja namestnik :

Ker se nobeden gg. poslancev zoper to oglasil ni, je to sprejeto.

Poročevalec Murnik :

Predlagam zdaj v imenu dež. odbora, da se to poročilo poda občinskemu odseku. (Sprejeto — Angenommen.)

III. Poročilo finančnega odseka zaradi dovoljenja 300 gld. iz normalnega šolskega zaklada v podporo učiteljev na ljudskih šolah.

(Priloga 18.)

III. Bericht des Finanzauschusses wegen Bewilligung eines Nachtragscredits von 300 fl. zur Unterstützung von Volksschullehrern aus dem Normalerschulsfonde.

(Beilage 18.)

(Obvelja brez razgovora — Ohne Debatte angenommen.)

IV. Predlog deželnega odbora o ustanovitvi vinorejske in sadjerejske šole na Slapu v Vipavski dolini.

(Priloga 19.)

IV. Antrag des Landesauschusses, betreffend die Errichtung einer Wein- und Obstbauschule in Slap im Wippadertthale.

(Beilage 19.)

Poročevalec dr. Bleiweis :

Prosim besede. Ker je jedro tega predloga finančna zadeva, predlagam, naj se to poročilo izroči finančnemu odseku.

Deželnega glavarja namestnik :

Ako nikdor nasproti ni, je to sprejeto.

Abg. Dr. Ritter v. Savinschegg :

Ich erlaube mir den Antrag zu stellen, daß dieser Bericht dem volkwirtschaftlichen Ausschusse zugewiesen werde, welcher sodann im Einvernehmen mit dem Finanzauschusse Bericht zu erstatten und dem hohen Hause Anträge zu stellen hätte.

Poročevalec dr. Bleiweis :

Jaz se ne morem skladati s predlogom gosp. predgovornika, ker gospodarski odsek ne bi vedel ničesar drugega povedati, kakor to, kar je v poročilu o gospodarskem oziru že do konca obravnanó.

Ta stvar obravnavala se je obširno po zastopniku vlade, po zastopnikih kmetijske družbe, po zastopnikih deželnega odbora in po poslancih, ki so prišli iz Vipave. Ministerstvo kmetijstva nam je predložilo takrat načrt take šole, in mi smo to, kar smo spoznali, da je za našo deželo potrebno in koristno, iz tega načrta povzeli. Načrt šolskega programa, primeren deželnim razmeram, je dovršen; ministerstvo kmetijstva ga je odobrilo in je, kakor se v poročilu bere, že tudi podpore zagotovilo. Po takem ni o tem predlogu nič drugega govoriti, kakor o tem, kolikor hoče tudi slavni deželni zbor podpore nakloniti tej šoli iz deželnega zaklada. Po vsem tem mislim, da bi bilo čisto nepotrebno, to stvar izročati gospodarskemu odseku. Predlagam tedaj, da se izroči finančnemu odseku.

Abg. Dr. Ritter v. Savinschegg :

Ich halte meinen Antrag aufrecht, weil ich glaube, daß, wenn auch der Gegenstand reiflich erwogen worden ist, dies nicht ausschließt, daß der Landtag durch seinen volkwirtschaftlichen Ausschuss diesen Gegenstand noch einmal der Prüfung unterzieht.

Deželnega glavarja namestnik :

Moram tedaj naprvo prositi, da se gospodje poslanci, kateri ta predlog dr. vitez Zavinšek-a podpirajo, vzdignejo. (Nobeden se ne vzdigne — Niemand erhebt sich.) Ta predlog nima tedaj nobene podpore. (Potem obvelja predlog dr. Bleiweis-a — Hierauf wird Dr. Bleiweis' Antrag angenommen.)

V. Poročilo deželnega odbora : A. kar se tiče načrta zakona (postave) o tem, da se izrekanje odgonskih razsodil izroči odgonsko-postajskim občinam ; B. kar se tiče tega, da bi se na deželni zaklad prevzeli troški, zaznamenani v § 14. odgonskega zakona.

(Priloga 20.)

V. Bericht des Landesauschusses, betreffend die Gesuchentwürfe : A. wegen Uebertragung der Fällung der Schuberkennnisse an die Schubstationsgemeinden ; B. Uebertragung der im § 14 des Schubgesetzes bezeichneten Kosten auf den Landesfond.

(Beilage 20.)

Poročevalec Murnik :

Ker je tudi to poročilo že več dni v rokah gospodov poslancev, mislim, da ne bode treba brati poročila. Nasvetujem pa, da bi se načrt prve postave, namreč : kar se tiče načrta zakona o tem, da se izrekanje odgonskih razsodil izroči odgonsko-postajskim občinam, izročil občinskemu odseku, ker zadeva le občinske stvari; načrt druge postave pa, kar se tiče tega, da bi se deželnemu zakladu predkazali troški, zaznamenani v § 14 odgonskega zakona, naj se odda finančnemu odseku, ker vse, kar v tej postavi stoji, zadeva le finančne reči. (Oba predloga se odobrita — Beide Anträge werden angenommen.)

VI. Poročilo deželnega odbora ozir vredbe, kako se za deželni in zemljiško-odvezni zaklad pobirajo in plačujejo doklade od vžitninskega davka in terjajo dotični zaostanki.

(Priloga 23.)

VI. Bericht des Landesauschusses inbetreff der Regelung der Einhebung und Abfuhr der Landes- und Grundentlastungsfonds-Buschläge auf die Verzehrungssteuer und Einbringung der bezüglichen Rückstände.

(Beilage 23.)

Poročevalec dr. Costa :

Ker je to poročilo obširno in je natisneno v rokah gospodov poslancev, mislim da bode slavni zbor sklenil, da ga ni treba brati. Potem pa nasvetujem, da se to sporočilo izroči finančnemu odseku, ter prosim, naj se o tem glasuje. (Obvelja — Angenommen.)

Deželnega glavarja namestnik :

S tem so rešene vse točke današnjega dnevnega reda. Prihodnja seja bode v petek 22. novembra ob 10. uri zjutraj. Na dnevni red se postavijo sledeče reči: (Glej dnevni red 5. seje — Siehe die Tagesordnung der 5. Sitzung.)

Seja se konča ob 15. minuti čez 11. uro. — Schluß der Sitzung 11 Uhr 15 Minuten.

Protokol št. 12

Ker je to najbolj običajno in je najlažje v rokah
pospešno postopno, morda da bodo stvari bolj
do se ni treba bati. Potem pa navadno, da se to
apostoli zaradi naravnih običajev ter pravi, naj se
o tem glasuje. (Glasje — 32 glasov.)

Priloga št. 12

2. dan se razprava o točki dnevnika
Priloga št. 12. V točki 2. dnevnika od 10. in
11. Na dan je bil se postavlja točka 2. (Glasje
hlevni rok 2. seje — Glasje: 32 glasov.)

Priloga št. 13

Priloga št. 13. V točki 3. dnevnika od 12. in
13. Na dan je bil se postavlja točka 3. (Glasje
hlevni rok 3. seje — Glasje: 32 glasov.)

— Zbiranje št. 12. Zbiranje št. 13.

VI. Dan se razprava o točki dnevnika št. 12
se je razprava o točki dnevnika št. 12
in je najbolj običajno in je najlažje v rokah
pospešno postopno, morda da bodo stvari bolj
do se ni treba bati. Potem pa navadno, da se to
apostoli zaradi naravnih običajev ter pravi, naj se
o tem glasuje. (Glasje — 32 glasov.)

Priloga št. 12
2. dan se razprava o točki dnevnika
Priloga št. 12. V točki 2. dnevnika od 10. in
11. Na dan je bil se postavlja točka 2. (Glasje
hlevni rok 2. seje — Glasje: 32 glasov.)

Priloga št. 13
Priloga št. 13. V točki 3. dnevnika od 12. in
13. Na dan je bil se postavlja točka 3. (Glasje
hlevni rok 3. seje — Glasje: 32 glasov.)

— Zbiranje št. 12. Zbiranje št. 13.

Priloga št. 12
2. dan se razprava o točki dnevnika
Priloga št. 12. V točki 2. dnevnika od 10. in
11. Na dan je bil se postavlja točka 2. (Glasje
hlevni rok 2. seje — Glasje: 32 glasov.)

Priloga št. 13
Priloga št. 13. V točki 3. dnevnika od 12. in
13. Na dan je bil se postavlja točka 3. (Glasje
hlevni rok 3. seje — Glasje: 32 glasov.)

— Zbiranje št. 12. Zbiranje št. 13.